

**Česká školní inspekce
Pražský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIA-2431/17-A

Název	Základní škola Fryčovická
Sídlo	Fryčovická 462, 199 00 Praha 9 - Letňany
E-mail	skola@zsfrycovicka.cz
IČ	63832151
Identifikátor	600040453
Právní forma	Příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Bc. Hana Nytrová
Zřizovatel	Městská část Praha 18
Místo inspekční činnosti	Fryčovická 462, 199 00 Praha 9 - Letňany
Termín inspekční činnosti	3. 10. 2017 – 6. 10. 2017

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného základní školou podle § 174 odst. 2 písm. b), c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Charakteristika

Právnícká osoba Základní škola Fryčovická, Praha 9, Fryčovická 462 (dále „škola“ nebo „instituce“) je úplnou základní školou se všeobecným zaměřením. Vykonává činnost základní školy a školní družiny. Škola se nachází v dynamicky se rozvíjející okrajové části Prahy. V důsledku toho došlo od posledního inspekčního hodnocení v roce 2010 k výraznému vzestupu počtu žáků (o 330 žáků) a tříd. K 30. 9. 2017 se v instituci vzdělávalo 598 žáků v 25 třídách (16 tříd na prvním stupni, 8 tříd na druhém stupni). Maximální stanovený počet žáků je využit na 91 %. Součástí školy je také přípravná třída. K termínu inspekce bylo žákům poskytováno zájmové vzdělávání 210 žáků v sedmi odděleních školní družiny (dále „ŠD“). Specifikem školy je významný podíl žáků s odlišným mateřským jazykem (20 % z celkového počtu žáků).

Výuka probíhá podle Školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání *Naše škola – škola pro všechny* (dále „ŠVP“) a *Školního vzdělávacího programu pro školní družinu*.

Vzdělávání zajišťuje 47 pedagogických pracovníků (36 učitelů, 4 asistenti pedagoga a 7 vychovatelek ve školní družině).

Hodnocení podmínek vzdělávání

Vývoj školy od posledního inspekčního hodnocení provázela řada změn. Výrazně se zvýšil počet žáků a tím i počet tříd, rovněž došlo k obměně na pozici vedení školy (od 1. 7. 2011 byla jmenována nová ředitelka školy a zástupkyně ředitelky). Ředitelka školy (dále „ředitelka“) stanovila reálnou koncepci rozvoje instituce, která odráží trendy v základním vzdělávání i záměry zřizovatele. Část stanovených cílů se již podařilo úspěšně realizovat. Příkladem jsou inovace ŠVP, které podporují všeobecné zaměření školy, vycházejí ze specifik městské části a vytvářejí podmínky pro vzdělávání žáků s potřebou podpůrných opatření.

Od posledního inspekční činnosti došlo ke kvalitativnímu posunu v řízení školy. Nově nastavený vnitřní i vnější systém komunikace je funkční, umožňuje rychlý přenos informací všem aktérům vzdělávání i jejich participaci na životě školy. Operativnímu řešení nastalých problémů napomáhají pravidelné týdenní schůzky vedení školy s pedagogickým sborem. Vedení školy rovněž nově zavedlo systém evaluace kvality práce pedagogických pracovníků. Zkvalitnila se jednání pedagogické rady, jsou projednávány zásadní záležitosti výchovně vzdělávacího procesu včetně vyhodnocování průběhu a výsledků vzdělávání žáků, rovněž se zefektivnila práce metodických sdružení. Ředitelka nastavila kontrolní mechanismy (např. hospitační činnosti), které při řízení instituce hojně využívá. Hospitační činnost vedení školy však postrádá konkrétní doporučení pro pedagogy směřující ke zvýšení kvality pedagogického procesu. Nastavená organizační struktura v současné době již neodpovídá velikosti a potřebám školy a dostatečně nereflektuje narůstající počet žáků a tříd. Vzhledem k potřebám školy a pro plynulejší chod instituce je žádoucí ustanovit další stupně a články řízení (např. jmenovat dalšího zástupce ředitelky).

Personální podmínky jsou ovlivněny nárůstem počtu žáků, tříd i průběžnou generační obměnou pedagogického sboru. Od posledního inspekčního hodnocení se počet pedagogických pracovníků výrazně zvýšil, v období tří let nastoupilo 21 pedagogických pracovníků. Ve škole tak působí značné procento začínajících nebo nově příchozích učitelů, což klade zvýšené nároky na vedení pedagogického procesu. Začínajícím učitelům poskytují pedagogickou pomoc zkušenější kolegové. Pedagogická nezkušenost některých vyučujících se však projevila v kvalitě průběhu vzdělávání. Pozitivním zjištěním je vysoké

procento pedagogů splňujících podmínky odborné kvalifikace (92 % vyučujících), nekvalifikovaní učitelé (4 učitelé) si doplňují kvalifikační předpoklady studiem. Proces inkluze žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (dále „SVP“) kladně ovlivňuje činnost čtyř asistentů pedagoga.

Od poslední inspekční činnosti se zlepšila organizace a četnost zapojení učitelů do akcí v rámci dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků (dále „DVPP“). Škola podporuje profesní růst učitelů, DVPP vychází z potřeb školy a rozvíjí odbornost vyučujících. Vzhledem k vyššímu počtu začínajících a nově příchozích pedagogů by bylo vhodné zaměřit DVPP především na metody a formy výuky. Na vlastní profesní rozvoj však vedení školy klade důraz, systematicky se účastní vzdělávacích akcí, které korespondují s prioritami školy.

Vícezdrojové financování školy vytváří dobré podmínky pro fungování instituce. Ředitelce se daří získávat další finanční prostředky (ESF, granty, projekty a rozvojové programy MŠMT) pro zkvalitnění vzdělávacích podmínek. Průběžná modernizace vybavení učeben včetně učebních pomůcek pomáhá zvyšovat kvalitu výchovně vzdělávací činnosti. Škola disponuje dostatečným množstvím kmenových i odborných učeben (dílny, odborná učebna přírodopisu, počítačová učebna). Vedení školy rovněž podporuje vybavení tříd informačními a komunikačními technologiemi (instalace interaktivních tabulí). Škola vytváří příznivé materiální podmínky pro sportovní vyžití a relaxaci žáků (např. zrekonstruované hřiště, dvě tělocvičny, relaxační koutky pro potřeby ŠD i pro integrované žáky), pro pracovní činnosti (prostorná cvičná kuchyňka, školní dílna) i pro zájmové vzdělávání (keramická dílna, čítárna). Bezpečnosti a ochraně zdraví žáků je věnována náležitá pozornost, vstup do budovy je zabezpečen.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Společným rysem průběhu vzdělávání *v přípravné třídě* je pozitivní pracovní atmosféra vycházející ze vstřícného a empatického přístupu vyučující. Vhodně zvolené didaktické postupy vedly děti k osvojení dovedností nezbytných k zvládnutí nároků základního vzdělávání a podporovaly jejich sociální zrání. Výuka probíhá v integrovaných blocích, které nabízejí dětem vzdělávací obsah v přirozených souvislostech. Děti respektovaly nastavená pravidla způsobu práce a vzájemné komunikace.

Výuka na *prvním stupni* probíhala v příjemné pracovní atmosféře. V části vyučovacích hodin se pozitivně projevila erudice pedagogů. Aplikované vzdělávací strategie směřovaly k rozvoji požadovaných kompetencí žáků. Zařazením kooperativních aktivit byla podpořena vzájemná spolupráce žáků. Použité metody a formy výuky zohledňovaly věk, schopnosti žáků i jejich individualitu. Časté střídáním činností a průběžná motivace podporovaly aktivitu a zájem žáků o probírané učivo. Žákům se SVP byla ze strany vyučujících věnována náležitá pozornost. Efektivní kooperace asistenta pedagoga s vyučujícími vedla k aktivnímu zapojení žáků s potřebou podpůrných opatření do činnosti celé třídy.

Úroveň výuky na *druhém stupni* částečně ovlivňovala různá míra pedagogických zkušeností učitelů. Většina hospitovaných vyučovacích hodin se vyznačovala pevnou strukturou s jasně stanoveným cílem. Zvolené vzdělávací strategie odpovídaly charakteru probíraného učiva, studijním předpokladům i věku žáků, vedly k rozvoji komunikativních schopností, receptivních a produktivních řečových dovedností, poskytovaly žákům možnost aplikace získaných znalostí, prezentace vlastních názorů i prostor pro vzájemnou spolupráci. V organizačně a pedagogicky zvládnutých hodinách byla adekvátním

způsobem zohledněna míra potřeb žáků. Účinnost výuky zvyšovala názornost výkladu, využití mezipředmětových vztahů i odkazy na situace z běžného života. Vyučující dbali zejména na procvičování a upevňování učiva, vedli žáky k efektivní práci s různými druhy textu (uměleckými, neuměleckými, cizojazyčnými) a k vyhledávání informací. Střídání různých organizačních forem výuky vedlo žáky k větší aktivitě a podporovalo jejich samostatnost. Efektivitu vzdělávání v cizích jazycích zvyšovaly zejména vhodně zvolené didaktické hry, jejichž prostřednictvím si žáci upevňovali slovní zásobu, gramatické struktury a rozvíjeli si interaktivní řečové dovednosti. V některých případech učitelé poskytovali individuální podporu žákům s odlišným mateřským jazykem (předtištěné zápisy, individuální práce s žákem v průběhu vyučovací hodiny, průběžné ověřování zadaných úkolů). Ve výuce matematiky pedagogové účelně propojovali různé matematické celky, což vedlo k lepšímu pochopení matematických souvislostí i k rozvoji logického myšlení. Žáci ve výuce prokazovali odpovídající míru vědomostí a znalostí.

V části výuky *prvního i druhého stupně* se vyskytovaly didaktické nedostatky, jež se např. projevíly chybějící efektivní úvodní motivací vedoucí k aktivizaci žáků, nebo absencí závěrů vyučovacích hodin. Některé z vyučovacích hodin byly obsahově předimenzované, moderní didaktická a výpočetní technika byla využita minimálně. Sebehodnocení a vzájemná hodnocení, které žákům poskytlo zpětnou vazbu o aktuální úrovni jejich vědomostí, nebylo zařazeno. Vyučující ve výuce často používali obecnou češtinu.

System vzdělávání doplňují školní projektové dny zařazující prvky environmentální výchovy a podporující zdravý životní styl (např. *Den Země, Žijeme zdravě*). K vytváření mezipředmětových vztahů napomáhají exkurze různého zaměření (např. Planetárium, Národní divadlo, Jeden svět – festival dokumentárních filmů o lidských právech). Všestranný rozvoj osobnosti žáků podporují pravidelné aktivity zařazované nad rámec výuky (např. návštěvy divadelních představení, spolupráce s místní knihovnou, toulky Prahou).

Zájmové vzdělávání v ŠD probíhalo v příznivé atmosféře. Žáci mají dostatečný prostor pro odpočinek, spontánní hru, současně je vytvářena možnost volby řízených činností. V průběhu aktivit zkušené vychovatelky žáky cíleně motivovaly. Výtvarné práce a jejich výrobky napomáhají k estetizaci školního prostředí.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Výsledky vzdělávání pozitivně ovlivňuje funkční poradenský systém. Škole se daří týmově řešit potenciální rizika školního neúspěchu nebo výchovné problémy již v počínající fázi. Výchovná poradkyně na začátku školního roku důsledně informuje pedagogy o potřebách žáků se ŠVP a doporučených postupech při jejich vzdělávání. Škola má vytvořený systém pro podporu těchto žáků (pravidelně vyhodnocované plány pedagogické podpory a individuální vzdělávací plány, předmět speciálně pedagogické péče vytvořený z disponibilních hodin v ŠVP, reedukace zaměřené na procvičování učiva v českém jazyce a matematice). Rovněž je poskytována logopedická prevence (přípravná třída, kroužek pro žáky prvního stupně). Efektivní způsob podpory žáků s rizikem školní neúspěšnosti představuje doučování či pomoc při přípravě na vyučování. Žákům s odlišným mateřským jazykem se věnují vyučující individuálně, nebo v rámci reedukací. Případné obtíže jsou řešeny ve spolupráci s neziskovou organizací zaměřenou na pomoc žákům-cizincům. V předešlých školních letech bylo těmto žákům poskytováno bezplatné doučování českého jazyka. Vzhledem k vysokému počtu žáků s odlišným mateřským jazykem je vhodné, aby škola tuto formu pomoci opět poskytovala. Škola zajišťuje na velmi dobré úrovni kariérní poradenství, poskytuje žákům účinnou pomoc při volbě střední školy (např. pohovory se

žáky, společné schůzky žák-rodíč-výchovný poradce, testy k volbě povolání v pedagogicko-psychologické poradně, besedy se zaměstnavateli, exkurze do škol a podniků).

Škola má nastavený systém získávání informací o celkových i individuálních výsledcích žáků. Úroveň vědomostí a znalostí žáků je ověřována běžnými interními nástroji (čtvrtletní písemné a pololetní práce, vstupní testy z hlavních předmětů kurikula na druhém stupni, závěrečné testy 9. ročníku) i externím testováním. V rámci jednání předmětových komisí jsou analyzovány a vyhodnocovány výsledky interních testů, včetně identifikace nejčastějších výukových problémů, avšak není zřejmé, jaká systémová opatření směřující ke zkvalitnění výuky byla přijata.

Celkové výsledky vzdělávání žáků jsou stabilní, v rámci jednotlivých ročníků i předmětů vyrovnané. Vysoké procento žáků prospívá s vyznamenáním (ve sledovaném období tří školních let se počty vyznamenaných žáků pohybovaly kolem 70 %), počty neprospívajících žáků jsou zanedbatelné, nebo nulové. Bezproblémovou adaptací žáků prvního ročníku pozitivně ovlivňuje spolupráce školy s blízkými mateřskými školami (návštěvy dětí ve škole), přípravná kurz umožňující předškolním dětem připravit se na nároky základního vzdělávání, možnost docházky do přípravné třídy i postupné režimové úpravy. Při přechodu žáků z prvního stupně na druhý stupeň nedochází k zásadním výkyvům v prospěchu. V nových předmětech (dějepis, zeměpis, fyzika) volí vyučující většinou motivační hodnocení (převažuje hodnocení stupněm výborný a chvalitebný, v menší míře dobrý). Škola vytváří prostor pro zapojování žáků do předmětových a sportovních soutěží. V rámci udělování výchovných opatření využívá zejména pochvaly jako účinný nástroj motivace pro oceňování školních úspěchů žáků i průběžné práce.

Výsledky externího testování jsou však různorodé. V některých oblastech dosahují žáci výborných a nadprůměrných výsledků (např. v anglickém jazyce, sociální gramotnosti), nebo jejich výkony korespondují s hodnocením na vysvědčení, v některých předmětech (např. matematika v 9. ročníku) vykazují slabé výsledky. Na základě těchto zjištění škola přijala opatření, která se promítla do posílení časové dotace výuky matematiky na druhém stupni. Přijatá opatření na základě uvedených zjištění se promítla do posílení časové dotace výuky matematiky na druhém stupni.

Systém primární prevence je funkční a přispívá k eliminaci sociálně patologických jevů. Důsledné sledování klimatu v třídních kolektivech napomáhá k včasnému zachycení problematického chování a umožňuje zahájení okamžité intervence. Škola využívá osvědčené způsoby prevence, k nimž patří programy externích organizací nebo besedy. Formou pestré nabídky kroužků jsou žákům nabízeny kvalitní alternativy trávení volného času. Přestože se škola potýká s vyšší mírou zameškaných hodin na žáka, pozitivním zjištěním je, že se ve sledovaném období podařilo snížit absenci žáků (ze 124 hodin na žáka ve školním roce 2014/2015 na 83 hodin ve školním roce 2016/2017), skokově se rovněž snížila neomluvená absence.

Závěry

Hodnocení vývoje

- od posledního inspekčního hodnocení došlo ke změně vedení školy, nově byla jmenovaná ředitelka i zástupkyně ředitelky,
- vzrostl počet žáků, tříd i oddělení školní družiny, a tím i počet pedagogických pracovníků,

- došlo ke kvalitativnímu posunu v řízení školy, přestože organizační struktura neodpovídá velikosti a potřebám instituce,
- ŠVP byl efektivně inovován,
- byla otevřena přípravná třída,
- vedení školy kontinuálně zkvalitňuje materiální podmínky pro výuku i zájmovou činnost, zlepšilo se vybavení didaktickou technikou a moderními informačními technologiemi.

Silné stránky

- aktivizační metody ve výuce cizích jazyků,
- důsledné sledování klimatu tříd jako jednoho z efektivních nástrojů prevence,
- efektivní kooperace asistentů pedagoga s vyučujícími,
- účinný systém podpory žáků se SVP a žáků s rizikem školní neúspěšnosti.

Slabé stránky

- hospitační činnost vedení školy postrádá konkrétní doporučení pro pedagogy směřující ke zvýšení kvality pedagogického procesu,
- minimální využití didaktické techniky,
- didaktické nedostatky v průběhu vzdělávání způsobené pedagogickou nezkušeností učitelů,
- používání obecné češtiny učiteli v průběhu výuky.

Příležitosti ke zlepšení

- vzhledem k vysokému počtu nově přichozích a začínajících učitelů posílit metodické vedení pedagogického sboru,
- znovu využít možnosti grantu MŠMT pro bezplatnou výuku českého jazyka pro cizince.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- vytvořit vícestupňový systém řízení reflektující změny ve vývoji školy,
- zaměřit DVPP na metody a formy výuky,
- hospitační činnost cíleně směřovat ke konkrétním doporučením pro zkvalitnění výuky, důsledně sledovat účinnost přijatých opatření,
- pracovat s úvodní motivací a se závěry vyučovacích hodin,
- pro zvýšení názornosti výuky využívat didaktickou techniku,
- důsledně používat spisovný jazyk.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Zřizovací listina právnické osoby Základní školy Fryčovická z 7. 11. 1995
2. Jmenování do funkce ředitelky školy s účinností od 1. 7. 2011 (usnesení Rady MČ P18 č. 199/10/11 ze dne 8. 6. 2011)
3. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení, platný k termínu inspekce
4. Školní řád, školní rok 2017/2018, Klasifikační řád, školní rok 2017/2018
5. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání Základní škola Fryčovická – Naše škola – škola pro všechny, platnost od 1. 9. 2013 včetně dodatků
6. Školní vzdělávací program pro školní družinu, platnost od 1. 9. 2013 včetně dodatků
7. Záznamy z pedagogických rad, školní roky 2015/2016, 2016/2017 a 2017/2018 vedené k termínu inspekce
8. Plán kontrolní a hospitační činnosti ředitelky školy
9. Hospitační záznamy ředitelky školy
10. Zápisy z metodického sdružení a předmětových komisí
11. Personální dokumentace pedagogických pracovníků vedená k termínu inspekce
12. Školní matrika vedená k termínu inspekce
13. Výroční zpráva, školní roky 2015/2016, 2016/2017
14. Třídní knihy, školní roky 2016/2017, 2017/2018 vedené k termínu inspekce
15. Rozvrh vyučovacích hodin platný k termínu inspekce
16. Portfolio výchovného poradce a metodika prevence vedené ve školním roce 2017/2018
17. Kniha evidence úrazů vedená k termínu inspekce
18. Finanční vypořádání dotací MŠMT za rok 2016
19. Hlavní kniha účetnictví za rok 2016
20. Výkaz zisku a ztráty za rok 2016
21. Rozbor hospodaření za rok 2016

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Pražský inspektorát, Arabská 683, 160 66 Praha 6, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu csi.a@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Ivana Kučerová, školní inspektorka

Mgr. Ivana Kučerová v. r.

Mgr. Jana Holá, školní inspektorka

Mgr. Jana Holá v. r.

Mgr. Jiří Mikoláš, školní inspektor

Mgr. Jiří Mikoláš v. r.

Bc. Hana Vejdovská, kontrolní pracovnice

Bc. Hana Vejdovská v. r.

Mgr. Ing. Jana Čalová, školní inspektorka

Mgr. Ing. Jana Čalová v. r.

V Praze 30. října 2017

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

V Praze 30. října 2017